

I almindelig daglig Tale mener man med Foraarsblomster alt, som i det tidlige Foraar pibler frem, ofte endnu af den frosthaarde Jord. Af praktiske Grunde vil det være rimeligt at adskille Foraarsblomster i to Grupper. Denne ene Gruppe er Løg- og Knoldvækster, som Tulipaner, Eranthis og lignende, – den anden Gruppe, som jeg i det følgende vil omtale, er *Viola tricolor maxima*, Stedmoderblomster, *Myosotis silvatica*, Forglemmigej, og nogle enkelte *Primula*. Disse to Grupper er, naar Talen er om Planter til Bede og Grupper paa Gravsteder, saa godt som de eneste, der kan komme i Betragtning.

Alle Planter, som skal benyttes til Udplantning paa Grave, skal være meget tidligt paa Færde med Hensyn til Blomstring; dette gælder ogsaa *Viola* og *Myosotis*. De skal være saa langt fremme, at de allerede i Begyndelsen af April, saa snart Gran-pynten er taget af, kan plantes ud og straks være en Pryd for den Grav, hvorpaa de staar; man ser ofte Foraarsblomster, som end ikke viser Farve; det er naturligvis galt.

Viola tricolor maxima, Stedmoderblomsten, er den, der med mest Fordel anvendes til Beplantning af Gravenes Blomstercentre (se Billede „V. K.“ XI Fig. 61).

Den er en fleraarig Urt, som nedstammer fra flere Arter, men som paa Grave kun anvendes som etaarige, overvintrende Planter. Stedmoder mister ret hurtigt sit tiltalende friskt soignerede Udsende, naar det bliver for varmt i Vejret. Stænglerne bliver lange og ranglede og Blomsterne smaa og af svagere Farve.

Dette er kun en Fordel, da man gerne vil have Stedmoderblomsterne fjernet og Sommerblomsterne plantet ud inden 15. Juni; længere end til denne Dag maa Stedmoderblomster ikke gerne staa i den centrale Blomstergruppe, men man kan, naar Sommerplanterne plantes ud, ofte med Held samle de bedste Stedmoder i Klynger og f. Eks. sætte dem mellem de eventuelle Roser, dog bør de kun staa her, indtil disse blomstrer.

Ofte ser man Huller i Stenhøje udfyldt med *Viola*; dette maa absolut fraaades; det er kun en stakket Pryd. En Stenhøj er ikke Stedet til Plantning af skiftende Blomster.

Sorter: Vi er enige om, at Stedmoder meget tidligt skal være i Blomst; hertil egner de nyere Sorter af *Viola tricolor maxima hiemalis* sig bedst. Af disse vil jeg særlig anbefale de paa Københavns Vestre Kirkegaard særlig gennemprøvede Sorter.

„Nordpol“ og „Iskongen“ er, som Navnene antyder, hvide. „Mars“ er gul; endnu bedre er „Helios“, som er af en vidunderlig klar, rengul Farve.

„Himmeldronningen“ er af en klar pastelblaa Farve og meget rigblomstrende. „Martsvidunder“ er i April et purpurlet Vidunder.

Lidt senere i Blomstringen er *Viola tricolor maxima* „Trimadeau“, men til Gengæld en Del større i Blomsterne. Af gode, prøvede Sorter vil jeg anbefale:

„Lord Beaconfield“ som den allerbedste, – det er efterhaanden den af Veteranerne, der har holdt sig bedst og med Rette; den stærke blaa Farve til den hvide Fane forlener den med et livligt og næsvist Udseende, som har gjort den til den mest populære Sort.

„Kaiser Wilhelm“, som er af en dejlig himmelblaa Farve, er paa lune, gode Voksesteder en fortrinlig Sort, men staar den paa et uegnet Sted, er den tilbøjelig til at blive for lille i Blomsten.

Viola tricolor maxima „Rokkeli“ indeholder de allerbedste Typer, de er blot en

81.

vel afprøvede. — „Guldelse“ er mørkorange, „Alpeglød“ har denne dejlige fløjlsbløde, brune, gyldne Farve, som ellers kun findes hos Gyldenlak. „Thunersø“ er mørk himmelblaa, omtrent af samme Farve som „Kaiser Wilhelm“, men langt bedre end denne Sort.

Myosotis silvatica, Forglemmigej, er en meget anvendelig Foraarsblomst, navnlig til Underplantning mellem Tulipaner; staar *Myosotis* alene, kan den virke for monotont, den ejer ikke Stedmoderens prægtige Farver. Da de Sorter, der skal bruges til Grave, maa være meget lavè og tætte, kan der i meget fugtige Foraar vise sig visse Vanskeligheder ved at afholde *Myosotis* fra at raadne. De lave Sorter er i det hele taget vanskeligere at faa i Gang; man kan ofte se den ene Halvdel af Planten „skyde“, mens den anden Halvdel aldrig kommer i Gang.

For en Kirkegaardsgartner er der ikke saa stort Udvalg i Sorter at vælge imellem, — paa Københavns Vestre Kirkegaard bruges i alt væsentlig kun to, nemlig „Indigo“, som er den tidligste og maa siges at være den bedste, men som kan have den Skavank at staa i Stampe, og „Victoria“, som er den laveste, men som til Gengæld er noget sildigere. Se Billede af Bed med Forglemmigej „V. K.“ XI Fig. 57 samt Fig. 83 senere i nærv. Hefte.

Det hænder, at Publikum forlanger, at der i Gravens Bede plantes *Primula*; jeg synes, man skal fraraade dette, det er Synd baade for *Primula* og Grav; men skal det endelig være, er *Primula Juliae* en af de bedste, — *Primula hybrida* Purpurkissen kan anvendes, og f. Eks. i et Klinkebed kan *Primula denticulata* se dekorativt ud.

Maaske er der Grund til at nævne, at *Bellis perennis fl. pl.* fra Bænk paa enkelte Steder vil gøre sin Virkning. Men disse Planter hører hjemme paa Stenhøjen sammen med *Auriklen*, og der synes jeg, de skal blive.

Der findes naturligvis mange andre udmærkede Sorter end de her nævnte, baade af *Viola* og *Myosotis*, og der vil i Løbet af nogle Aar utvivlsomt være andre gode Nyheder fremme, men alt for mange Sorter skal man nu ikke føre ud paa Kirkegaardene, før de er vel afprøvede. Et Sted, hvor der gøres et meget stort Arbejde for at være med i alt, hvad der kommer af Nyheder, er i Gartneriet paa Københavns Vestre Kirkegaard; her vil Interesserede kunne se et af Landets smukkeste Sortimentter af Foraarsblomster til Grave.

81. Gravsted paa Københavns Vestre Kirkegaard med Stedmoderblomster omkring Gravmælet.
Foto: J. Th. 1936.